

RAADSVOORSTEL Castricum

Raadsvergadering : 8 maart 2017
Voorstelnummer :
Portefeuillehouder(s) : werkgroep bestuurscultuur
Carrousel : 15 februari 2017
Team : Griffie
Opsteller(s) : R. Slootweg / V.H. Hornstra
Aantal Bijlagen: : geen

Onderwerp : *Voorstellen van de raadswerkgroep bestuurscultuur bij aanbevelingen van het BMC-rapport over de bestuurscultuur in Castricum*

Voorgesteld besluit :

- A. De 9 kernwaarden rondom omgangsvormen zoals geformuleerd door de werkgroep bestuurscultuur over te nemen.
- B. De 10 aanbevelingen van de werkgroep bestuurscultuur ten aanzien van de vergaderwijze over te nemen.
- C. De aanbeveling van de werkgroep bestuurscultuur ten aanzien van de werkwijze van het presidium over te nemen.
- D. De nieuwe gemeenteraad aan te bevelen de onder A tot en met C genoemde punten in het inwerkprogramma van de nieuwe raad en nieuwe college op te nemen

Geheimhouding

☐ Ja

☒ Nee

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

Op 7 september jl. heeft de raad samen met het college en onder voorzitterschap van een externe voorzitter in een werkvergadering het rapport bestuurscultuur besproken. Bij het besluit van de werkvergadering is de griffier gevraagd op basis van de vergadering een addendum op het raadsvoorstel op te stellen waarin wordt aangegeven met welke aanbevelingen uit het rapport en in welke volgorde de raad hier verder mee aan de slag gaat. Dit addendum is besproken en vastgesteld op 28 september 2017 en heeft geresulteerd in het volgende raadsbesluit:

1. Kennis te nemen van het rapport onderzoek bestuurscultuur van BMC “politieke evenwichtskunst” en de daarin opgenomen conclusies en aanbevelingen;
2. De werkgroep onderzoek bestuurscultuur (waarin iedere fractie, het college en de griffie vertegenwoordigd is) te verzoeken de uitwerking en uitvoering van de hieronder genoemde specifieke aanbevelingen, met leden van het college, op te pakken en daartoe voorstellen aan de gemeenteraad voor te leggen:
 - A. Formuleer kernwaarden (voor de omschrijving wordt verwezen naar pagina 32 van het rapport).
 - B. Kom voor de verkiezingen met een verbeterd vergadermodel (voor de omschrijving wordt verwezen naar pagina 34 van het rapport).
 - C. De rol van het presidium (voor de omschrijving wordt verwezen naar pagina 34 van het rapport).
 - D. Stel een raads werkgroep in die met de aanbevelingen genoemd onder de punten A tot en met C (en in die volgorde) aan de slag gaat en verbetervoorstellen aan de raad voorlegt.

De onder D genoemde werkgroep bestuurscultuur (hierna te noemen: werkgroep) legt middels dit raadsvoorstel voorstellen aan u voor ten aanzien van de aanbevelingen A, B & C.

KEUZERUIMTE

De werkgroep heeft van de raad de hierboven beschreven opdracht meegekregen. Voorliggend voorstel is de uitwerking van de hierboven beschreven opdracht. Het is aan uw raad te beslissen of het voorliggende voorstel al dan niet (geheel of gedeeltelijk) wordt overgenomen.

TOELICHTING OP HET ADVIES

De werkgroep was breed samengesteld en bestond uit de volgende personen: De heren Balke (D66), Branderhorst (CDA), R. de Haan (de VrijeLijst), Van Ooijen (PvdA), Sterken (GDB), Rommel (VVD) burgemeester Mans, wethouders Rood en Steeman en de dames Groot (CKenG), Husslage (SP), Lutke Schipholt (GroenLinks), Hornstra en Slootweg (Griffie).

Aanbeveling A: formuleer kernwaarden

Het rapport bestuurscultuur geeft als aanbeveling aan de gemeenteraad om kernwaarden te formuleren. Het betreft hier, aldus het rapport, kernwaarden die gaan over de wijze waarop raadsleden met elkaar omgaan in en buiten de raadzaal, over de omgang met feiten en mededelingen en over de omgang met vermoedens van integriteitsschendingen. Daarbij is het niet de bedoeling één en ander te formaliseren in het reglement van Orde. Het gaat er

meer om dat een aantal basisafspraken worden gemaakt waarop raadsleden elkaar kunnen aanspreken.

De werkgroep stelt u een leidraad voor waarin kernwaarden zijn opgenomen rond omgangsvormen. Wat de werkgroep betreft zijn de kernwaarden niet in beton gegoten en wordt het beschouwd als een levend document waarover continu gesprek mogelijk is. De kernwaarden gelden voor alle politieke ambtsdragers in de gemeente Castricum: raadsleden (en carrouselleden) en collegeleden. Het mag worden beschouwd als een opdracht aan de politieke ambtsdragers zelf en waarvan de samenleving mag verwachten dat de bestuurders van de gemeente Castricum zich er aan houden.

De voorgestelde 9 kernwaarden (met toelichting) voor een betere bestuurscultuur in Castricum:

1. Ga respectvol met elkaar om
 - Geen persoonlijke aanvallen. Spelen op de bal, niet op de man.
 - Praat met elkaar, niet over elkaar.
 - Spreek elkaar aan op ongepast of ongewenst gedrag.
 - Dit geldt zowel in de raadzaal als daarbuiten, zowel online als offline.
2. Zoek de dialoog
 - Dialoog tussen politiek, samenleving, organisatie en bestuur.
 - Veranderende samenleving, andere verhouding bestuur, inwoners en politiek.
 - Planvorming meer in samenspraak met inwoners.
 - Veranderde rol van de raad wanneer voorstellen het resultaat zijn van een intensief overlegproces met inwoners.
 - Meer sturing op kaders aan de voorkant van een proces.
 - Aandacht voor raadscommunicatie.
3. Geef het goede voorbeeld
 - 'Wat gij niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet'.
 - Bewaak de waardigheid van het politieke ambt.
 - Kom afspraken na.
 - Systeemverantwoordelijkheid: neem verantwoordelijkheid vanuit de rol en functie die wordt vervuld.
4. Werk samen
 - Accepteer verschil van mening.
 - Gun elkaar iets.
 - Borg samenwerking in het proces.
 - Inrichting proces zodat iedereen zich gehoord voelt en in juiste stelling wordt gebracht (kwaliteit raadsvoorstel, ambtelijke bijstand).
5. Voer het debat in de vergadering
 - Het debat wordt gevoerd in de vergaderingen in het gemeentehuis, niet in de wandelgangen of op social media.
6. Handel integer
 - De afgelegde eed en de vastgestelde gedragscode bestuurlijke integriteit voor politieke ambtsdragers bieden het kader.
 - Kaders zijn niet altijd zwart/wit: maak het grijze gebied in een open gesprek bespreekbaar.
 - Burgemeester en griffier zijn vertrouwenspersonen: bij twijfel over juiste handelwijze worden zij geraadpleegd.
 - Media zijn niet geschikt om integriteitsvraagstukken aan de kaak te stellen.

7. Ga netjes met elkaar om
 - Formele omgangsvormen binnen raad en carrousel.
 - Begroet elkaar.
 - Spreek elkaar aan met u en meneer/mevrouw gevolgd door de achternaam.
 - Spreek via de voorzitter.
 - Spreek respectvol met en over elkaar.
 - Laat elkaar uitpraten.
 - Luister naar elkaar, heb aandacht voor de inbreng van een ander.
 - Volg de aanwijzingen van de voorzitter op.
 - Wacht tot de voorzitter u het woord geeft indien u wilt interrumperen.
8. Afspraken binnen de raad gelden ook buiten de raad
 - Behandel elkaar ook buiten de raadzaal met fatsoen en respect.
 - ook online en offline.
9. Spreek elkaar aan als iemand zich niet aan de afspraak houdt
 - Kom afspraken na.
 - Spreek elkaar in 1^e instantie 1 op 1 aan.
 - Vraag er eventueel iemand bij.

Aanbeveling B: om voor de verkiezingen met een verbeterd vergadermodel (voor de omschrijving wordt verwezen naar pagina 34 van het rapport).

De fractievoorzitters zijn in de periode september 2016 – januari 2017 bijeen geweest om in benen-op-tafel-overleggen met elkaar te spreken over de werkwijze van de raad. De werkgroep heeft de uitkomsten van deze overleggen in de overwegingen meegenomen.

De werkgroep bestuurscultuur is van mening dat de vergaderwijze (zie bijlage 1 voor toelichting) van de gemeenteraad van Castricum op zich goed in elkaar zit en stelt voor deze werkwijze te handhaven. Wel wordt tegelijkertijd bemerkt dat de potentie van het model niet volledig wordt benut. De werkgroep stelt daarom de volgende aanpassingen voor om e.e.a. beter tot zijn recht te laten komen:

1. Aanpassen terminologie

De terminologie bij het vergadermodel wordt gewijzigd. Men ervaart deze als ingewikkeld en voor inwoners moeilijk te begrijpen. Concreet betekent dit dat de term 'carrousel' wordt vervangen door de term 'commissie'. Er zijn dus in de nieuwe terminologie raadsinformatie-avonden, commissievergaderingen en raadsvergaderingen. Let wel, er wordt niet teruggeslagen naar de commissiestructuur, de opzet van carrousel blijft ongewijzigd.

2. Meer tijd voor debat in de carrousel

Men ervaart moeite om in de carrousel tot meningsvorming te komen. Het politieke debat en de dynamiek ontbreekt in de carrousel. In dit kader wordt voorgesteld om als standaard te hanteren dat een onderwerp twee keer voor carrouselbehandeling wordt geagendeerd, tenzij het presidium van oordeel is dat dit bij een specifiek stuk niet nodig is. In de eerste termijn kunnen alle fracties hun inbreng leveren en krijgt het college de gelegenheid te reageren. Opiniëvorming staat hierbij centraal. Het ligt voor de hand bij de 1^e behandeling een soort spreektijdsregeling te hanteren in die zin dat in de 1^e termijn alle fracties hun inbreng hebben kunnen leveren en het college de gelegenheid heeft gehad te reageren. Zo kan twee weken later een tweede termijn worden geagendeerd waarbij gelegenheid is voor onderling debat en het bespreken van eventuele moties en amendementen. In het inwerkprogramma van de nieuwe raad wordt aandacht besteed aan de Castricumse vergaderwijze en de hiervoor benodigde debatvaardigheden.

3. Grotere rol voor inwoners tijdens raadsinformatieavonden

Om de interactie tussen inwoners en raadsleden zo veel mogelijk te bevorderen wordt gedacht aan een andere vergaderopstellingen tijdens de raadsinformatieavonden. Wat geschikt is en wat werkt zal gewoon door te doen moeten worden ondervonden.

De pauze tussen raadsinformatiebijeenkomsten wordt, afhankelijk van onderwerp en verwacht publiek, door het presidium verlengd naar een half uur, zodat raads- en collegeleden na afloop van de bijeenkomst in de gelegenheid worden gesteld om na te praten met inwoners zonder dat de volgende vergadering direct begint.

4. Meer gelegenheid voor inspraak voor inwoners

Tijdens de carrousel ziet de werkgroep graag meer ruimte voor inwoners om mee te praten. Insprekers kunnen tijdens de 1^e termijn zoals beschreven bij punt 2 na hun inspraakbijdrage van vijf minuten aan de raadstafel blijven zitten en kunnen meepraten en reageren op het ingebrachte door carrousel en college.

5. Meer tijd voor grote onderwerpen

De werkgroep ziet graag dat meer tijd wordt uitgetrokken voor grote, belangrijke onderwerpen. Dat zit niet zo zeer in de wijze van behandelen, maar in het moment waarop de raad betrokken wordt bij het proces. De kaderstellende rol van de raad komt beter tot zijn recht wanneer de raad bij grote onderwerpen vanaf het begin bij het proces wordt betrokken. Het college bewerkstelligt dit door bestuursopdrachten aan de raad voor te leggen (en vervolgens aan de organisatie).

6. Goede voorbereiding

Er is gesproken over het belang van een goede voorbereiding binnen de fractie. Antwoorden op technische vragen worden vooraf verzameld. Via raadsinformatiebijeenkomsten en/of door het stellen van technische vragen voorafgaand aan de carrousel aan de ambtelijke organisatie. De voorbereiding begint bij een goede discussie vooraf in de fractie: zorg voor een goed mandaat en bepaal de bewegingsvrijheid bij de bespreking in de carrousel.

7. Discipline ten aanzien van voorbereiding en deadlines

Om een ieder in staat te stellen om tot een goede voorbereiding te komen, is ook enige scherpte wenselijk op de met elkaar afgesproken deadlines voor moties, amendementen en het toezenden van stukken. Vergaderstukken worden, enkele dagen nadat deze uit het college komen, in de vergaderapp beschikbaar gesteld onder vergadermappen → nog te agenderen stukken. U wordt voorgesteld hieraan structureel aandacht te besteden in uw fractievergadering, zodat meer tijd beschikbaar is voor de goede bestudering van voorstellen. Acht dagen voor een vergadering zijn de vergaderstukken tevens gekoppeld aan de agenda terug te vinden in NotuBox. De deadline voor moties en amendementen is de maandag voor de vergadering 12.00 uur. Nazendingen en gewijzigde stukken kunnen tot de woensdag eind van de middag worden verspreid. Na die tijd is het de eigen verantwoordelijkheid van fracties om gewenste wijzigingen met de deelnemers aan de vergadering te delen. De griffie stuurt e.e.a. niet meer door.

Voor deze (deels nieuwe en deels herbevestigde) werkwijze zal ook in het inwerkprogramma van de nieuwe raad aandacht worden gevraagd.

8. Technische carrousel

Anders dan de naam 'technische carrousel' soms doet vermoeden, is deze carrousel bedoeld voor het stellen van actuele politieke vragen aan het college. Deze vragen kunnen ontstaan naar aanleiding van de ingekomen stukken of de ter inzage gelegde informatie. Tevens kunnen vragen gesteld worden met het oog op de politieke actualiteit. Ook heeft het college de gelegenheid mededelingen te doen. Om het doel van de technische carrousel scherper in beeld te hebben, wordt deze hernoemd tot commissie algemene zaken.

9. Versterken rol voorzitters

De aangepaste vergaderwijze zoals beschreven onder aanbeveling 2 vraagt vaardige carrouselvoorzitters. De werkgroep heeft de mogelijkheden verkend om te gaan werken met een kleiner aantal carrouselvoorzitters, maar stelt toch voor de huidige werkwijze te handhaven. Zoals ook nu al gebruikelijk is wordt aan carrouselvoorzitters jaarlijks een voorzitterstraining aangeboden. Ook worden duo's gevormd die elkaar van feedback kunnen voorzien.

10. Debat in de raadsvergadering

In de huidige structuur kan de raad op drie wijzen het debat voeren tijdens de raadsvergadering:

- a. Raadsdebat conform artikel 23 van het reglement van orde
- b. Interpellatie
- c. Actuele politiek

a. Raadsdebat

Conform artikel 23 van het reglement van orde kunnen onder het agendapunt 'raadsdebat' onderwerpen worden geagendeerd waarover meer de fracties een debat wensen. Een dergelijk debat kan worden aangevraagd via een onderbouwd verzoek aan het presidium of aan einde van een carrousel via de voorzitter worden aangevraagd.

In de praktijk wordt van deze mogelijkheid nu geen gebruik gemaakt. De raad kan meer gebruik maken van de gelegenheid tot het houden van een raadsdebat conform artikel 23 van het reglement van orde.

b. Interpellatie

Conform artikel 35 van het reglement van orde kan een fractie in spoedeisende gevallen een verzoek tot het houden van een interpellatie tot uiterlijk 48 uur voor aanvang van de vergadering schriftelijk indienen. Het doel van een interpellatie is het bevragen van het college of de burgemeester over een urgent en zwaarwegend onderwerp, dat gezien de spoedeisendheid van de materie geen uitstel kan dulden. Tijdens de eerstvolgende vergadering wordt het verzoek in stemming gebracht bij het vaststellen van de agenda.

c. Actuele politiek

- Het gaat om actuele zaken (zaken die dus niet kunnen wachten op "normale" agendering voor een carrousel);
- Er wordt een opiniërend oordeel van raad en/of het college gevraagd;
- Het zijn geen technische en/of detaillistische vragen; d.w.z. de vragen moeten zonder dossierstudie door de raad en/of college kunnen worden beantwoord. Om niet iedereen met het onderwerp "te overvallen" wordt het onderwerp uiterlijk 48 uur van te voren aangekondigd;
- Ter toelichting op de aanvraag vullen fracties het daarvoor beschikbare format in;
- Het debat duurt 30 – 45 minuten.

In de praktijk wordt van de mogelijkheid tot een raadsdebat nu geen gebruik gemaakt. Ook het instrument interpellatie wordt nauwelijks gebruikt. Het actuele debat krijgt echter wel vaak het karakter van een interpellatie. Om het juiste instrument in te zetten op het juiste moment worden enkele nadere afspraken voorgesteld ten aanzien van het instrument actuele politiek. Nu is er maar 1 fractie nodig om het actuele debat aan te vragen. De werkgroep stelt voor dat het actuele debat door ten minste drie fracties aangevraagd moet worden. Ook moet het hier gaan om een debat tussen de raad, niet om het bevragen van het college.

De werkgroep stelt u voor dat in het nieuwe presidium nadere afspraken worden gemaakt over mogelijke debatvormen en hun onderlinge verhouding.

Aanbeveling C: de rol van het presidium (voor de omschrijving wordt verwezen naar pagina 34 van het rapport bestuurscultuur).

Zowel de werkgroep bestuurscultuur als het presidium zelf heeft zich gebogen over de huidige rol van het presidium.

Het presidium bestaat in zijn huidige vorm uit de voorzitter van de raad, de eerste plaatsvervangend voorzitter van de raad, de griffier en de fractievoorzitters die bij de eerste zitting van de raad na de verkiezingen als fractie zijn beschouwd conform artikel 7, lid 1 van het RvO.

Conform artikel 4 van het reglement van orde¹ draag het presidium zorg voor:

- De procedurele voorbereiding van het Raadsplein en de raadsinformatieavonden incl. het vaststellen van de lijst van ingekomen stukken en de besluitenlijst van de raadsvergadering;
- Het voorbereiden en vaststellen van de voorlopige agenda's voor de Raadspleinen en raadsinformatieavonden;
- Het bewaken van de lange termijnplanning voor te agenderen onderwerpen en de afhandeling van aangenomen moties en gedane toezeggingen door het college.
- Het vaststellen van de vergaderschema's voor de aanvang van het komende vergaderjaar voor Raadsplein, raadsinformatieavond en presidium.
- Het vaststellen van een procedure voor de voorbereiding van de niet-reguliere bijeenkomsten van de raad.
- Alle overige door de raad aan het presidium opgedragen taken.

Enerzijds bestaat bij sommigen de indruk dat het presidium te politiek zou zijn. Het rapport bestuurscultuur spreekt van een 'mini-gemeenteraad' vanwege het grote aantal deelnemers. Door de relatief beperkte vergadertijd besteedt het presidium het leeuwendeel van haar tijd aan de agenda's van de komende weken en is regelmatig onvoldoende tijd beschikbaar om met elkaar terug te blikken op het verloop van vergaderingen, werkwijzen te evalueren en meer aan de voorkant sturing te geven aan processen.

Bij de invoering van het politieke marktsysteem kende de raad een agendacommissie bestaande uit de voorzitter van de raad, de plaatsvervangend voorzitter van de raad, de carrouselvoorzitters en de griffier. Daarbij moet wel worden opgemerkt dat er toen tevens gewerkt met een klein aantal vaste carrouselvoorzitters. Daarnaast bestond een apart overleg van fractievoorzitters, het seniorenconvent. Op deze werkwijze was destijds de nodige kritiek. De agendacommissie bestond met name uit leden van de coalitie en werd als te politiek beschouwd. Het seniorenconvent werd als een soort 'commissie stiekem' gezien. In 2010 is daarom gekozen voor de huidige werkwijze.

De ideale werkwijze lijkt dus niet te bestaan. De huidige werkwijze zou grotendeels gehandhaafd kunnen worden, wanneer de leden van het presidium elkaar scherp houden op hun procedurele rol. Daarnaast wordt eens in de drie maanden een extra overleg van de fractievoorzitters toegevoegd waarin meer diepgaand over diverse onderwerpen kan worden doorgesproken. Tevens worden in dit overleg jaarlijks de kernwaarden en de in dit voorstel voorgestelde aanpassingen in de vergaderwijze van raad en presidium geëvalueerd.

¹ Reglement van Orde gemeenteraad Gemeente Castricum 22 januari 2015

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

Dit betreft een voorstel specifiek voor en door de raad van Castricum.

RISICO'S

n.v.t.

FINANCIËN

n.v.t.

COMMUNICATIE, PARTICIPATIE EN SAMENSPEL

- Na vaststelling van voorliggend voorstel wordt een persbericht verstuurd.
- In het inwerkprogramma van de nieuwe raad wordt aandacht besteed aan omgangsvormen en vergaderwijze.

BIJLAGEN

n.v.t.

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

1. Vergadermodel gemeenteraad Castricum

Achterliggende informatie: Vergadermodel gemeenteraad Castricum

Zo'n tien jaar geleden is in Castricum het 'politieke markt' systeem ingevoerd als vergadermodel. In dit systeem worden elke donderdagavond raadsbijeenkomsten georganiseerd. De ene week is dit een Raadsplein en de andere week een raadsinformatiebijeenkomst. Tijdens het Raadsplein vinden carrouselbesprekingen plaats gevolgd door een raadsvergadering. Tijdens raadsinformatiebijeenkomsten wordt informatie verstrekt en uitgewisseld over voor de raad relevante onderwerpen of ter voorbereiding op de bespreking van voorstellen in een carrousel.

De raadsinformatiebijeenkomst

Een raadsinformatiebijeenkomst heeft tot doel het informeren van de raads- en carrouselleden over voor de raad relevante onderwerpen of ter uitwisseling van (technische) informatie ter voorbereiding op de bespreking van voorstellen in een carrousel.

Het reglement van orde regelt dat raadsinformatieavonden gebruikt kunnen worden voor het houden van presentaties of het geven van informatie door het college; het horen van meningen van betrokken en belanghebbenden over een onderwerp of voorstel; het peilen van meningen, en; het houden van bijeenkomsten over actuele onderwerpen die van belang zijn voor de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende taak van de raad waar ook ruimte voor inbreng van deskundigen, belanghebbenden en/of belangstellenden. Daarnaast worden tijdens raadsinformatieavonden vergaderingen van de door de raad ingestelde werkgroepen en commissies zoals de Auditcommissie en de werkgroep Regionale samenwerking ingepland.

De carrousel

De carrousel heeft tot doel het bij de leden van de raad en de carrouselleden laten vormen van een (inhoudelijk) oordeel over aan de raad voorgelegde voorstellen, initiatieven, moties en amendementen of andere stukken.

Conform het reglement van orde kunnen carrousels worden gebruikt voor het bespreken van door het college ter besluitvorming voorgelegde voorstellen en het formuleren van een advies daarover aan de gemeenteraad; de bespreking van door raads- of carrouselleden ingediende moties en amendementen op die voorstellen; de bespreking van moties vreemd aan de orde van de dag en initiatiefvoorstellen, en; de overige zaken waarvan het presidium oordeelt dat die besproken dienen te worden in de carrousel.

De raadsvergadering

Tijdens een Raadsplein wordt na afloop van een carrousel een raadsvergadering geagendeerd. De voornaamste agendapunten tijdens een raadsvergadering zijn 'besluitvorming' en 'raadsdebat'. Onder het agendapunt besluitvorming plaatst het presidium de onderwerpen die rijp zijn voor besluitvorming. Over deze onderwerpen vindt geen discussie meer plaats. Wel kan ieder lid het recht zijn stem uit te brengen kort motiveren middels een stemverklaring.

Van het agendapunt 'raadsdebat' als bedoeld in artikel 23 van het reglement van orde wordt in de praktijk geen gebruik gemaakt. Onder dit agendapunt kunnen door het presidium politiek relevante onderwerpen worden geagendeerd waarover meerdere fracties een debat wensen. Één of meerdere fracties dienen hiertoe een onderbouwd verzoek in waar door het presidium over wordt besloten. Ook kunnen fracties aan het einde van een carrousel via de voorzitter van de carrousel verzoeken om een debat in de raadsvergadering.

Conform artikel 35 van het Reglement van orde kan tijdens een raadsvergadering een interpellatie plaatsvinden. Tijdens een interpellatie wordt het college of de burgemeester bevraagd over een urgent en zwaarwegend onderwerp, dat gezien de spoedeisendheid van de materie geen uitstel kan dulden. Het verzoek tot het houden van een interpellatie moet uiterlijk 48 uur van tevoren worden ingediend. Het verzoek tot een interpellatie wordt in de eerstvolgende raadsvergadering in stemming gebracht bij vaststelling van de agenda.

Sinds begin 2016 bestaat de mogelijkheid voor een fractie om uiterlijk 24 uur voorafgaand aan een Raadsplein een debat aan te vragen over actuele politieke zaken. Hierover zijn in het presidium de volgende afspraken gemaakt:

In de raadsvergadering kan onder het agendapunt "debat raad" ruimte worden gegeven voor actueel politieke zaken waarover met elkaar kan worden gediscussieerd. Enkele kenmerken van actuele politieke onderwerpen:

- Het gaat om actuele zaken (zaken die dus niet kunnen wachten op "normale" agendering voor een carrousel);
- Er wordt een opiniërend oordeel van raad en/of het college gevraagd;
- Het zijn geen technische en/of detaillistische vragen; d.w.z. de vragen moeten zonder dossierstudie door de raad en/of college kunnen worden beantwoord. Om niet iedereen met het onderwerp "te overvallen" wordt het onderwerp uiterlijk 48 uur van te voren aangekondigd;
- Ter toelichting op de aanvraag vullen fracties het daarvoor beschikbare format in;
- Het debat duurt 30 – 45 minuten.

BOB-model

Het BOB-model kan mogelijk van dienst zijn om de doelen van de diverse raadsbijeenkomsten in beeld te brengen:

Fase	Doel	Middelen
	Informatie verzamelen	<ul style="list-style-type: none"> - Vergaderstukken - Raadsinformatiebijeenkomsten (presentatie/stellen technische vragen/horen van inwoners) - Stellen van technische vragen aan behandeld ambtenaar
	Uitwisselen van politieke standpunten	<ul style="list-style-type: none"> - Vergaderstukken - Carrouselbehandeling (standpunt kenbaar maken, moties en amendementen aankondigen, onderling debat) - Debat raad / debat actuele politiek
	Besluiten	<ul style="list-style-type: none"> - Raadsvergadering (stemverklaringen, stemming over voorstellen)